

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра

Здоров'я тварин і екології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан

аграрного факультету

Лілія МАРТИНЕЦЬ

“22” лютого 2024 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича практика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

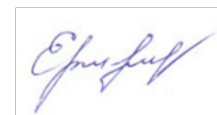
Ступінь вищої освіти

бакалавр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний	10 Природничі науки	101 «Екологія»	«Екологія»

Розробник: Єрмакович І.А., кандидат технічних наук, доцент
кафедри здоров'я тварин і екології

_____ (прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

_____ (підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:
здоров'я тварин і екології

_____ (назва кафедри)

Протокол № 2 від 5 02 20 24 р.

Завідувач кафедри: здоров'я тварин і
екології

_____ (підпис)

Людмила
ПАРХОМЕНКО

_____ (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

аграрний

_____ (назва факультету)

Протокол № 2 від 15 лютого 20 24 р.

Голова методичної комісії:

_____ (підпис)

Овчаренко О. А.

_____ (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Робоча програма Виробничої практики складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавр Галузь знань: 10 Природничі науки формує інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни – Метою проведення виробничої практики є формування практичних навичок та ознайомлення з методичними основами пошуку оптимальних умов планування, підготовки та проведення екологічного експерименту і статистичною обробкою та оцінкою його результатів.

Завдання вивчення дисципліни:

Основними завданнями виробничої практики є:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань;
- надбання практичних навичок та вмінь у плануванні, підготовці та проведенні експерименту;
- закріплення та поглиблення знань з питань статистичної обробки експериментальних результатів;
- ознайомлення з загальною структурою науко-дослідної установи, промислового підприємства, відділу екологічної інспекції, визначення функцій закладу, де проходить практика;
- збір матеріалів для виконання дипломної роботи;
- залучення студентів до самостійної науково-дослідної роботи;
- вироблення та закріплення навичок роботи у колективі та організаційної роботи.

Передумови для вивчення дисципліни. Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: «Техноекологія», «Оцінка впливу на довкілля», «Загальна та неоекологія», «Екологічний менеджмент і аудит», «Екологічне законодавство».

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми Екологія спеціальності 101 Екологія

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02 - здатність приймати обґрунтовані рішення.

ФК02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

ФК15 - здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог;

ФК18 - здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.

Програмні результати навчання (ПРН):

Програмними результатами навчання (ПР) відповідних фахових

компетентностей є:

ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.

ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Статус навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 6,0	Галузь знань: 10 Природничі науки	Обов'язкова	
Індивідуальне науково - дослідне завдання - не передбачено	Спеціальність: 101 Екологія	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 180		3-й	3й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		0 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		0 год.	0 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		180 год.	180 год.
		У тому числі:	
		Індивідуальні завдання: 0 год.	
		Форма підсумкового контролю: диф. залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 0 самостійної роботи студента - 45	Освітній рівень: бакалавр		
Мова навчання: українська			

2. Програма виробничої практики

1. Виділення робочих місць та видача індивідуального завдання.
2. Одержання інструктажу з техніки безпеки і виробничої санітарії.
3. Проведення вступної лекції-бесіди керівника практики від НДІ, підприємства, лабораторії та ін. з наукової тематики лабораторії і змісту роботи практиканта.
4. Висвітлити науково-прикладне значення отриманих результатів для їх застосування.
5. Проаналізувати оцінку якісного стану атмосферного повітря обраної області.
6. Визначити речовини, що перевищують ГДК в атмосферному повітрі
7. Ознайомитись з гранично допустимими концентраціями (ГДК) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст.
8. Ознайомитись з комбінованою дією сумішей забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.
9. Ознайомитись з якісним станом атмосферного повітря в обраному місті.
10. Виконати Практичне завдання № 1
11. Провести визначення інтегрального показника якісного стану атмосферного повітря – індексу забруднення атмосфери (ІЗА)
12. Виконати Практичне завдання № 2
13. Оформити виконане індивідуальне завдання.
14. Оформити звіт про проходження переддипломної практики для оцінки роботи студента.
15. Надати звітні документи: щоденник та звіт керівнику практики та зробити доповідь з презентацією на підсумковому обговоренні результатів виробничої практики.

6. Структура виробничої практики

Найменування завдання	Рекомендації щодо виконання	Результат	Строк виконання
Ознайомлення з підприємством, інструктажі з техніки безпеки	Засвоїти структурні підрозділи підприємства, їх функції	Розділ звіту	1-й тиждень
Ознайомлення з робочим місцем практики, обладнанням та матеріалами, правилами техніки безпеки	Звернути увагу на використання сучасних приладів, інструментів, обладнання	Розділ звіту	1-й тиждень
Участь у виконанні робіт на місці практики	Звернути увагу на використання сучасних методів та прийомів робіт	Розділ звіту	2-й-3-й тижні
Екскурсії по іншим об'єктам бази практики	Використати поради керівника практики	Розділ звіту	2-й-3-й тижні
Виконання індивідуального завдання	Використати поради керівника практики	Розділ звіту	4-й тиждень
Написання та оформлення звіту	Згідно структури звіту	Оформлений звіт	4-й тиждень

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма контролю: дифзалік.

Методів оцінювання:

- опитування;
- тестування;
- розв'язання практичних завдань, задач, ситуацій.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного та підсумкового контролю.

Контроль за роботою студентів під час практики здійснює керівник практики від кафедри, завідувач кафедри, яка забезпечує її проведення, декан факультету екологічної та техногенної безпеки або керівник практики від факультету. При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього еколога, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Підведення підсумків практики

Практика вважається студентом виконаною за наявності:

- звіту практики (з печаткою на титульному аркуші і розписом керівника від бази практики), оформленого згідно вимог;
- щоденника з результатами проведених робіт разом з відгуком керівника практики від виробництва і службову характеристику про роботу студента на відповідній посаді;
- захисту звіту та отримання заліку.

Захист звіту про проходження практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання, що відбувається у формі подання письмового звіту, оціненого спочатку керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими в університеті (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівникові практики від університету.

На залік з виробничої практики студент має подати весь пакет документів, передбачених робочою програмою практик (щоденник практики, результати виконання індивідуального завдання, письмовий звіт про проходження практики тощо). Оформлюється звіт відповідно до вимог, встановлених керівником університету.

Звіт про практику (з диференційованою оцінкою) студент захищає на засіданні комісії, призначеної завідувачем кафедри. До складу комісії можуть входити: декан, завідувач кафедри, керівники практики від університету, а коли це можливо, від баз практики.

Комісія приймає залік у терміни, визначені наказом про практику, але це має відбутись не пізніше ніж протягом десяти днів після її закінчення.

Диференційована оцінка за виробничу практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту

надається право проходження практики повторно та після належного доопрацювання звіту й індивідуального завдання надається можливість скласти залік вдруге. Отримання незадовільної оцінки з практики

вже під час ліквідації заборгованості перед комісією означає відрахування студента з університету.

№	Вид контролю	Бали
1	Виконання завдань практики	50
2	Оформлення звіту	20
3	Виступ з доповіддю на захисті практики	10
4	Презентація результатів	10
5	Відповіді на запитання	10
ВСЬОГО		100

Критерії оцінювання

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Таблиця 5.3 – Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Результати навчання	Види робіт		
	Тест	Практичне завдання	Усна відповідь
ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.	+	+	+
ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.	+	+	+
ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.	+	+	+
ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних	+	+	+

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1) Навчальна дисципліна передбачає використання лабораторного обладнання:

Ноутбук Dell Inspiron 3593 - 1 шт.,

Програмне забезпечення Windows 10, Office 365

Проектор Acer X1123NP (2020 р.) 1 шт.

Екран (мобільний, 90") (2020 р.) 1 шт

2) Робоча програма дисципліни

3) Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни

4) Пакет контрольних завдань для самоконтролю знань

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Екологічне право: підручник. За ред. А.П. Гетьмана. Харків: «Право», 2019. – 552 с.
2. Каракаш І.І. Правове забезпечення аграрно-земельної реформи в Україні: минуле, сучасне, майбутнє. Наукові праці НУ «ОЮА». Том XX. – Одеса: Юридична література, 2018. С. 47-55.
3. Мельник Л. Г. «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій): Підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018.
4. Методологія та організація наукових досліджень в екології: Практикум / Н.О. Зоріна. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ. – 2017. 40 с.
5. Шкарупа О. В. Екологічна модернізація національної економіки: сутність та регулювання : монографія. Суми : Вид-во «Ярославна», 2017. – 322 с.
6. .
7. Бойчик І.М. Економіка підприємства : підручник. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. – 378 с.
8. Шлапак Н. С. Екологічний менеджмент : підручник / Н. С. Шлапак, В. С. Волошин, Т. В. Серкутан. – Маріуполь : ПДТУ, 2016. – 205 с.
9. Кобецька Н.Р. Дозвільне і договірне регулювання використання природних ресурсів в Україні: питання теорії та практики. Івано-Франківськ: 2016. 271 с.